

Uchwała Nr XXVI/175/2005
Rady Miasta Ostrów Mazowiecka
z dnia 6 września 2005 r.

w sprawie gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie art.17 ust.1 pkt 1 w związku z art. 110 ust. 4 i ust 10 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. Nr 64, poz. 593 z póź. zmianami) uchwala się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych (załącznik nr 1 do niniejszej uchwały).

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Ostrów Mazowiecka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

mgr Jerzy Mincewicz

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania przez samorząd gminny Lokalnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 17.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz art. 4.2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości z 12 kwietnia 1982 r. z późn. zm.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w szczególności uwzględnia programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Opracowanie wyszczególnia kwestie społeczne, które winny być rozwiązywane przez publiczne i prywatne instytucje dla poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb wybranych kategorii osób i rodzin.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest elementem zarządzania strategicznego miasta, czyli procesu informacyjno-decyzyjnego w sferze polityki społecznej, którego celem jest rozstrzyganie o kluczowych problemach społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem otoczenia, zarówno lokalnego jak i dalszego.

Strategia Społeczna jest pewnego rodzaju mikro projektem socjalnym uwzględniającym z jednej strony potrzeby społeczności lokalnej a z drugiej pobudzającym aktywność samopomocową.

W tym kontekście należy zauważyć, iż formuła projektu jest aplikacją w zdobywaniu różnego rodzaju funduszy niezbędnych do realizacji założeń.

S T R A T E G I A
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA
W LATACH 2005 - 2015

Spis treści

1. WSTĘP	5
2. CHARAKTERYSTYKA MIASTA OSTRÓW MAZOWIECKA.....	6
3. ZADANIA MIASTA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	9
4. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ.....	12
5. MISJA.....	16
6. CELE STRATEGICZNE ROZWIĄZANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	16
7. CELE OPERACYJNE	17
8. REALIZATORZY CELÓW STRATEGICZNYCH	19
9. PROPOZYCJE SŁUŻĄCE DO REALIZACJI ZADAŃ STRATEGICZNYCH	19
10. ZAKOŃCZENIE.....	19

Wstęp

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych .

W polityce społecznej przez problem społeczny rozumie się wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia i niedogodności występujące w życiu zbiorowości. Jest to pewien stan rzeczy, który jest oceniany negatywnie i w ogólnym przekonaniu wymaga podjęcia działań w celu jego wyeliminowania.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych potrzebna jest do opisu systemowego działania i optymalnego wykorzystania środków finansowych pochodzących z budżetu gminnego, regionalnego, krajowego oraz unijnego. Jest to dokument podlegający modyfikacjom, uzupełniany o nowe pomysły pojawiające się wraz ze zmieniającą się rzeczywistością społeczną .

Strategia rozwiązywania problemów społecznych została opracowana w zakresie pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, natomiast w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

Gminna strategia dotyczy rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem:

- problemów pomocy społecznej;
- profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- innych problemów społecznych.

Ogólnie akceptowanymi wartościami polityki społecznej są:

- bezpieczeństwo socjalne;
- tworzenie równych szans rozwoju dla ludzi;
- redystrybucja dochodu narodowego na rzecz potrzebujących;
- uznanie rodziny za podstawową instytucję społeczną.

Strategia ma na celu stworzenie systemu, który w miarę możliwości i posiadanych środków pozwoli na poprawę warunków bytowych społeczności lokalnej.

Charakterystyka Miasta Ostrów Mazowiecka.

Miasto Ostrów Mazowiecka położone jest we wschodniej Polsce w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie ostrowskim. Miasto usytuowane jest w połowie trasy A-8 między Warszawą a Białymstokiem na szlaku międzynarodowym wiodącym na Litwę i Białoruś.

Rysunek 1 Miasto Ostrów Mazowiecka

Ostrów Mazowiecka zajmuje powierzchnię 22 km², na której zamieszkuje ponad 23 tysiące mieszkańców.

Tabela nr 1

Struktura demograficzna ludzi wg płci i wieku

Wiek	Ogółem w liczbach bezwzgl. 22 431	% 100	Mężczyźni w liczbach bezwzgl. 10 805	% 100	Kobiety w liczbach bezwzgl. 11 626	% 100
0-14	4583	20,5	2317	21	2266	19
15-24	3803	17	1982	18	1821	16
25-34	3183	14	1597	15	1586	14
35-44	3238	14,5	1533	14	1705	15
45-54	3579	16	1681	16	1898	16
55-64	1798	8	856	8	942	8
65 i więcej	2247	10	839	8	1408	12

Źródło: Opracowanie własne Urzędu Miasta na podstawie spisu powszechnego w 2002 roku.

Z w/w opracowania wynika, iż największą liczbę mieszkańców stanowią osoby w wieku od 18 do 50 lat (ponad 13.000 osób) oraz dzieci i młodzież do 18 lat (ponad 6.000 osób)

Miasto jest największym ośrodkiem przemysłowym powiatu i skupia 60 % jego potencjału przemysłowego.

Do największych ostrowskich przedsiębiorstw należą:

- Fabryka Mebli „Forte” S.A.,
- Mazowiecka Spółdzielnia Mleczarska „Ostrowia”,
- „KAMA” przedsiębiorstwo produkujące odzież specjalistyczną,
- „Schneider” – przedsiębiorstwo z kapitałem zagranicznym, wytwarzające części do maszyn rolniczych, elementy do naczep i kontenerów,
- „KRUGIER” – firma z kapitałem zagranicznym branży spożywczej,
- „EMMA” producent wyrobów cukierniczych,
- „DLUGPOL” – producent koparko – ładowarek dla potrzeb budownictwa i rolnictwa,
- „ALPLA” – producent opakowań z tworzyw sztucznych,
- CANEXPOL produkcja opakowań tekturowych, wyrobów z tworzyw sztucznych,
- NP ZDROWIT – produkcja farmaceutyczna,
- ROLSTAR Pawłowski – produkcja i montaż hal, wiat i obiektów przemysłowych,
- ZURAD – produkcja artykułów elektronicznych: radary, mierniki prędkości, zegary, termometry, itp.

Sieć infrastruktury społecznej tworzy w mieście:

- w zakresie kultury, sportu i wypoczynku:
  - Miejski Dom Kultury,
  - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
  - Miejska Biblioteka Publiczna;
- w zakresie oświaty funkcjonują:
  - trzy przedszkola,
  - cztery szkoły podstawowe,
  - cztery gimnazja,
  - trzy szkoły ponadgimnazjalne,
  - szkoła wyższa – Wydział Nauk Ekonomicznych Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku;
- w zakresie ochrony zdrowia:
  - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
  - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Med.-Pol”,
  - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”,
  - Stacja dializ – International Nephrology Centters,

- Obsługę apteczną prowadzi 8 aptek;
- w zakresie pomocy społecznej i rozwiązywania problemów alkoholowych funkcjonuje:
  - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Organizacje pozarządowe:
  - Polskie Stowarzyszenie „Dom Europejski”,
  - Międzygminny Związek „Ziemia Ostrowska”,
  - Związek Harcerstwa Polskiego,
  - Towarzystwo Miłośników Ziemi Ostrowskiej,
  - Związek Kombatantów RP i BWP,
  - Związek Sybiraków,
  - Związek Emerytów , Rencistów i Inwalidów,
  - Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe,
  - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci,
  - Ostrowskie Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Rodzinie,
  - Polski Związek Głuchych Koło Terenowe,
  - Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej,
  - Gminno - Miejskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich "RODZINA",
  - Polski Czerwony Krzyż,
  - Klub Abstynenta "Tantal",
  - Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Terenowe,
  - Światowy Związek Żołnierzy AK,
  - Związek Inwalidów Wojennych RP,
  - Powiatowa Organizacja Turystyczna,
  - Ostrowska Inicjatywa,
  - Ostrowska Izba Rolno-Przemysłowa,
  - Stowarzyszenie Przedsiębiorców Krajowych i Międzynarodowych oraz Spedytorów Ziemi Ostrowskiej,
  - Związek Nauczycielstwa Polskiego,
  - Ogólnopolskie Stowarzyszenie "Dom Europejski" Oddział Terenowy,
  - Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski "Podaruj Uśmiech",
  - Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych "Iskierka";

- Fundacje:

- Fundacja "AMF" Anny; Macieja Formanowiczów,
- Fundacja Państwa Smejkalów.

Zadania miasta z zakresu pomocy społecznej i rozwiązywania problemów alkoholowych.

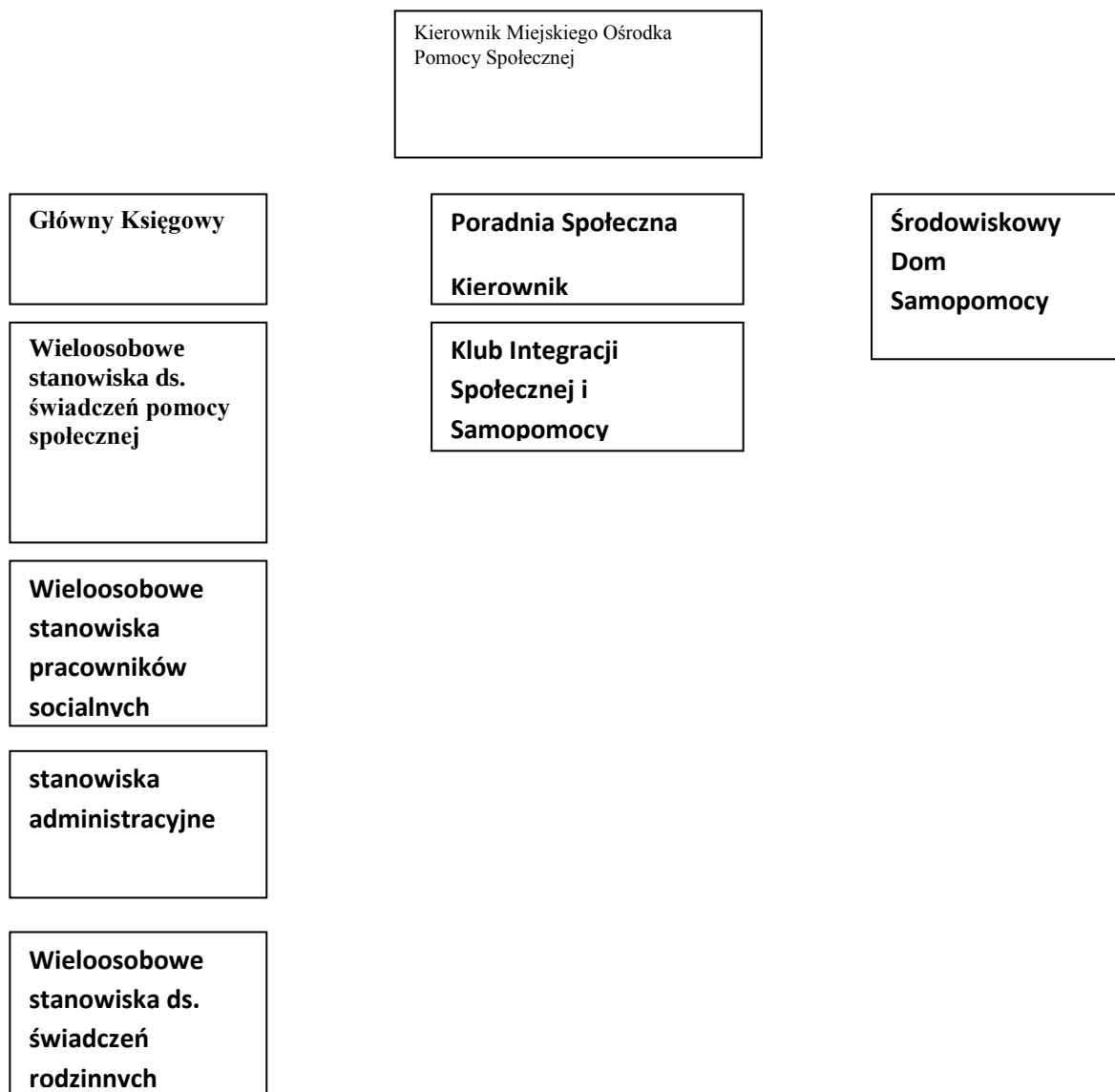
Art. 15 ustawy o pomocy społecznej określa, iż „pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń ;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej ;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych ;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.”

Na terenie miasta realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej , który jest samodzielną jednostką organizacyjną podporządkowaną Radzie Miasta. Ośrodek działa na podstawie :

1. ustawy z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142 , poz. 1591 z późn. zm.);
2. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. Nr 64,poz. 593 z późn. zm.);
3. Uchwały Nr X / 56 / 90 Miejskiej Rady Narodowej w Ostrowi Mazowieckiej z dnia 27 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowi Mazowieckiej;
4. Statutu przyjętego Uchwałą Nr X /52 / 03 z dnia 9 września 2003 roku w sprawie nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ostrowi Mazowieckiej (z późniejszymi zmianami Uchwała Nr XXII/145/2005 Rady Miasta Ostrowi Mazowieckiej z dnia 8 lutego 2005 r.)

Schemat organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej wsparcia udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa,
- 2) sieroctwa,
- 3) bezdomności,
- 4) bezrobocia,
- 5) niepełnosprawności,
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- 7) przemocy w rodzinie,

- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego , zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- 10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- 11) trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 13) alkoholizmu lub narkomanii,
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Miasto realizuje zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zakresie:

- 1) diagnozy aktualnego stanu problemów alkoholowych i zasobów umożliwiających prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej,
- 2) zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
- 3) udzielania pomocy psychologicznej i prawnej dla rodzin z problemem alkoholowym. (ochrona przed przemocą w rodzinie),
- 4) prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród lokalnej społeczności ze szczególnym ukierunkowaniem na młodzież,
- 5) działań mających na celu ograniczenie dostępności do alkoholu młodzieży,
- 6) wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 7) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 8) wspierania zatrudnienia poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej i ruchu wolontarystycznego.

Mając na uwadze realizację powyższych zadań, działania nasze będą zmierzały do aktywizacji społeczności lokalnej, wspierania inicjatyw samopomocowych oraz szeroko pojętej współpracy z organizacjami, instytucjami i środowiskiem.

Diagnoza sytuacji społecznej.

Aby opracować sposoby rozwiązywania problemów społecznych trzeba skutecznie zidentyfikować czynniki generujące te problemy.

„Po roku 90 nastąpił okres stopniowego odchodzenia od modelu państwa opiekuńczego, który wywołał takie zjawiska społeczne jak:

- 1) rozwarstwienie społeczne – dotychczasowy podział na: wygrani – przegrani, biedni – bogaci, pracujący – bezrobotni, itp.;
- 2) marginalizację (wykluczenie) wielu jednostek i dużych grup społecznych;
- 3) rosnącą pauperyzację – znaczne (długotrwałe) obniżenie standardu życia polskich rodzin;
- 4) nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury, lecznictwa, uczestnictwa w podziale dochodu narodowego i inne.”¹

Zjawiska powyższe występują na terenie całego kraju w różnej skali i w różnym natężeniu.

Na terenie naszego miasta zasadniczym problemem jest bezrobocie.

Tabela nr 2

Poziom bezrobocie na terenie gmin powiatu ostrowskiego (w osobach)

NAZWA GMINY	1999 rok	2000 rok	2001 rok	2002 rok	2003 rok
Andrzejewo	162	185	199	213	201
Boguty	71	88	118	112	113
Brok	110	281	317	320	314
Lubotyń	181	198	229	248	250
Małkinia	929	987	1124	1226	1270
Nur	147	161	184	176	148
Ostrów Maz.(m.)	1899	2067	2351	2410	2327
Ostrów Maz (g.)	971	1049	1168	1224	1187
Szulborze Wielkie	40	54	71	78	75
Wąsewo	319	351	378	423	400

¹ Problemy społeczne 5/2004 (IV) s. 42-45

Zaręby Kościelne	210	238	298	310	281

Źródło: Materiały z Powiatowego Urzędu Pracy.

Bezrobocie jest główną przyczyną powstawania ubóstwa, jak również jedną z podstawowych przesłanek prowadzących do udzielania pomocy.

Bank światowy definiuje ubóstwo jako niemożność osiągnięcia minimalnego standardu życiowego.

Według EWG ubóstwo odnosi się do osób, których środki materialne kulturalne i socjalne są ograniczone w takim stopniu, że poziom ich życia obniża się poza minimum w kraju zamieszkania.

Tabela nr 3

Struktura ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
Ogółem	17848	10 659	8 064	2595	6 919
Poziom wykształcenia:					
wyższe	1 949	1 673	1 567	106	248
policealne i średnie	7 027	4 936	3 874	1 062	1 948
zasadnicze zawodowe	3 985	3 001	2 071	930	919
podstawowe	4 887	1 049	552	497	3 804

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta na podstawie spisu powszechnego w 2002 r.

Kryteria pomocy społecznej są obecnie na poziomie 50% - 60% (w zależności od składu rodziny) minimum socjalnego. Według tego kryterium przyznawane są świadczenia .

Tabela nr 4

Powody przyznania pomocy

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Ubóstwo	758	2 682
Sieroctwo	1	3
Bezdomność	2	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	63	253
Bezrobocie	542	1 952
Niepełnosprawność	129	387
Długotrwała choroba	59	166
Bezradność zjawiskami sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	236	904
w tym : rodziny niepełne	139	525
rodziny wielodzietne	78	373
Przemoc w rodzinie	1	5
Alkoholizm	46	138
Narkomania	0	0

Trudności zjawiskami przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego	6	8
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0
Zdarzenia losowe	3	10
Sytuacja kryzysowa	6	22

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka z marca 2005 roku

Analizując powyższe dane receptą na rozwiązanie problemów społecznych powinna być skuteczna polityka społeczna państwa i samorządów terytorialnych, która przejawia się m. in. w:

- 1) poprawie położenia materialnego i wyrównywaniu szans życiowych grup społeczeństwa ekonomicznie i socjalnie najsłabszych,
- 2) prowadzeniu bieżących działań osłonowych,
- 3) postrzeganiu zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem,
- 4) dorównywaniu do standardów unijnych i międzynarodowych, gdyż polityka społeczna w nowym ustroju przestała być własnością państwa,
- 5) określeniu publicznych funduszy celowych i administrowaniu nimi,
- 6) określeniu zadań w zakresie socjalnej funkcji państwa.

W zakresie swojej działalności ze środków przeciwdziałania alkoholizmowi prowadzona jest:

- pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
- pomoc psychospołeczna i prawna a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie,
- profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w szczególności dla młodzieży
- kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych,
- wspieranie zatrudnienia poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej i ruchu wolontarystycznego.

W chwili obecnej zarówno Ośrodek Pomocy Społecznej jak i Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w celu zminimalizowania niekorzystnych zjawisk patologii społecznej występujących na terenie naszego miasta prowadzi stałą współpracę:

- z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej,
- z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- z Regionalnymi Ośrodkami Polityki Społecznej,
- z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie,
- z Powiatową Komendą Policji w Ostrowi Mazowieckiej,
- z Wojewódzkim Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży i Ostrołęce,
- ze Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Pruszkowie,
- z Miejsko –Gminnym Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich <RODZINA>,
- z Dyrektorami szkół,
- z Samodzielnym Publicznym Zespołem Opieki Zdrowotnej w Ostrowi Mazowieckiej w szczególności z biegłym psychiatrą,
- z Sądem Rejonowym w Ostrowi Mazowieckiej, kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- Poradnią Psychologiczno –Pedagogiczną w Ostrowi Mazowieckiej,
- z Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostrowi Mazowieckiej,
- z grupami samopomocowymi AA i Al. –anon działającymi na terenie miasta.

Planując wizję rozwiązywania problemów społecznych na najbliższe lata (2005 – 2015) będziemy uwzględniać współpracę i zaangażowanie sił istniejących w środowisku. Koordynacja przedsięwzięć w/w jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz skierowanie działań na **tworzenie nowych ponadlokalnych, potrzebnych a obecnie nie istniejących jednostek organizacyjnych takich jak: noclegowni dla bezdomnych, mieszkań chronionych, domu dla bezdomnych.**

Istotnym problemem w mieście będzie tworzenie lokali socjalnych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Wykształcona kadra, • Doświadczeni pracownicy, • Elastyczne działania, • Dobre rozeznanie potrzeb środowiska, • Nieograniczony dostęp do internetu pracowników jednostek pomocowych, • Duża samodzielność w działaniach, • Dobra współpraca z istniejącymi jednostkami organizacyjnymi zajmującymi się rozwiązywaniem problemów społecznych.	• Trudności w aktywizowaniu społeczności lokalnej, • Ograniczony dostęp do internetu mieszkańców miasta, • Ograniczone środki finansowe w budżecie miasta na tworzenie i utrzymanie nowych jednostek pomocowych, • Brak programów dla osób kończących podstawowy program leczenia odwykowego.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Rozwój wolontariatu na bazie młodzieży szkolnej oraz organizacji pozarządowych, • Pozyskiwanie środków finansowych z programów pomocowych UE, • Skuteczniejsza walka z bezrobociem poprzez zawieranie kontraktów socjalnych wspieranie zatrudnienia i promocję miasta, • Sukcesywne zwiększanie nakładów na pomoc społeczną – co jest realizowane przez miasto, • Umożliwienie uzyskania kwalifikacji zawodowych poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy i Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych, • Pomoc dla młodzieży (większe możliwości kształcenia, oferty spędzania wolnego czasu), • Konkretnie działania (jadłodajnie ,stołówki szkolne ,miejsca noclegowe dla bezdomnych, mieszkania chronione, lokale socjalne), • Pomoc prawna , psychologiczna , poradnictwo specjalistyczne; • Walka z patologiami społecznymi poprzez wykorzystywanie najnowszych doświadczeń profilaktycznych i terapeutycznych.	• Wzrost bezrobocia, • Zjawisko odpływu młodzieży, • Ubożenie społeczeństwa, • Częste zmiany ustawowe, • Niestabilna sytuacja na rynku pracy, • Starzenie się społeczeństwa, • Trudność w readaptacji życia rodzinnego i społecznego • Tendencja powrotu do uzależnień.

MISJA

Polityka społeczna realizowana przez samorząd lokalny zapewnia przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego , bezpieczeństwa socjalnego poprzez wspomaganie najsłabszych , kompleksową opiekę nad dzieckiem i rodziną , służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz umożliwia pełne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej.

Cele strategiczne rozwiązania problemów społecznych.

1. Integracja władz samorządowych w celu rozwiązania najpilniejszych, najbardziej palących problemów społecznych, które nie są możliwe do realizacji w skali jednej gminy w zakresie :
  - bezdomności;
  - mieszkań chronionych.

2. Tworzenie i realizacja programów osłonowych oraz zapewnienie pomocy osobom najbardziej jej potrzebującym poprzez dostosowanie form i skali tej pomocy do potrzeb tych osób i sytuacji istniejącej w środowisku (grupy samopomocowe).
3. Przerwanie procesu degradacji osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem.
4. Tworzenie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną (świetlice).

Cele operacyjne

Strategia rozwiązywania problemów społecznych miasta przewidziana jest docelowo do realizacji do 2015 roku. Naszym celem jest uwzględnienie pojawiających się bieżących problemów społecznych jak i przewidywanie występowania nowych.

Po raz kolejny podkreślamy konieczność skutecznego koordynowania i współpracy ponadlokalnej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Wskazane przez nas cele strategiczne nie zamykają katalogu spraw do rozwiązania .

Podnoszony przez nas problem bezdomności jest trudny i kosztowny w realizacji. Brak możliwości zaproponowania lokalu socjalnego powoduje ,że wszelkie próby resocjalizacji w tym zakresie są przeszkodą w rzeczywistym wychodzeniu z bezdomności.

Stąd konieczność opracowania projektu socjalnego zapewniającego tworzenie lokali socjalnych, noclegowni, domu dla bezdomnych.

Projekt powinien uwzględniać :

- 1) lokalną ocenę bezdomności;
- 2) koszt realizacji przedsięwzięcia ;
- 3) lokalizację przedsięwzięcia ;
- 4) zaangażowanie w realizację projektu osób bezrobotnych i bezdomnych.

Następnym celem operacyjnym jest tworzenie mieszkań chronionych .

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej mieszkanie chronione jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej przeznaczoną dla osób mogących , przy odpowiednim wsparciu, samodzielnie żyć w środowisku, w szczególności dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze.

Mieszkania chronione są formą pomocy środowiskowej dla osób , które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę wymagają usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Stworzenie takiej formy pomocy zminimalizuje konieczność kierowania do domu pomocy

społecznej , co w świetle obowiązujących przepisów niesie dla gminy bardzo duże obciążenie finansowe.

Mieszkania chronione mogą mieć formę :

- 1) hostelu – przeznaczonego na pobyt czasowy , stosunkowo samodzielnych osób pracujących bądź uczących się ;
- 2) domu przejściowego przeznaczonego na pobyt czasowy – na ogół 1 rok, dla osób chronicznie chorych, którzy w wyniku choroby utracili zdolność radzenia sobie w życiu;
- 3) mieszkań grupowych - stanowiących stałe miejsce zamieszkania dla osób przewlekle chorych, pozbawionych opieki i wsparcia ze strony rodziny, bądź wypisanych z innych placówek.

Koszty utrzymania mieszkań chronionych obciążają odpowiednio budżet miasta jak i mieszkańców mieszkań chronionych.

Etapy realizacji projektu powstania mieszkań chronionych:

- 1) diagnoza potrzeb w tym zakresie ;
- 2) poszukiwanie substancji mieszkaniowej na terenie miasta;
- 3) adaptacja i remont obiektu przeznaczonego na mieszkanie chronione.

Cel operacyjny jakim jest zapewnienie pomocy osobom najbardziej jej potrzebującym oraz dostosowanie form i skali tej pomocy do potrzeb tych osób i sytuacji istniejącej w środowisku jest w zasadzie realizowany na bieżąco. Zawarcie go w strategii stworzy konieczność uwzględniania i stałego wdrażania nowych modeli polityki społecznej. Znajomość regulacji prawnych ma służyć poprawie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców i przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu , gwarantując jednocześnie stabilne podstawy funkcjonowania zabezpieczenia społecznego.

Projekt dotyczący zapobiegania wykluczeniu społecznemu powinien uwzględniać :

- 1) dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego;
- 2) ułatwianie powrotu osobom wykluczonym społecznie na rynek pracy,
- 3) oferty pomocy niematerialnej;
- 4) opracowania i realizacji indywidualnych programów pomocy osobom i rodzinom z określonymi problemami społecznymi;
- 5) tworzenie grup samopomocowych;
- 6) tworzenie zintegrowanych lokalnych programów społecznych z różnymi partnerami społecznymi, w celu poprawy jakości życia społecznego;

- 7) konieczność ustawicznego kształcenia kadry pomocy społecznej oraz rozwój wolontariatu.

Realizatorzy celów strategicznych

1. Władze samorządowe miasta Ostrów Mazowiecka .
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej .
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .
4. Organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej.
5. Inne instytucje pomocowe.

Propozycje służące do realizacji zadań strategicznych

- zorganizowanie spotkania władz samorządowych miasta Ostrów Mazowiecka z realizatorami celów strategicznych,
- wypracowanie harmonogramu działań i zasad finansowania podjętych przedsięwzięć,
- stała koordynacja realizacji działań przyjętych w strategii.

Zakończenie

Instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów społecznych nabierają coraz większego znaczenia w związku z zapotrzebowaniem na usługi pomocowe. Propozycje realizacji poszczególnych projektów strategii leżą w gestii miasta , jednakże muszą uwzględniać występujące potrzeby oraz lokalne możliwości organizacyjne i finansowe.

Decyzje władz lokalnych mają duży wpływ na codzienne życie mieszkańców miasta. Konieczne jest więc, by władze lokalne sukcesywnie włączały kwestie dotyczące problemów społecznych nurtujących nasze środowisko w zakres swych priorytetowych działań decyzyjnych.

Przyjęte założenia, cele szczegółowe oraz ogólne, niewątpliwie przyczynią się do zauważalnych zmian w życiu społeczności lokalnej, które w coraz większym zakresie będzie posiadało cechy społeczeństwa obywatelskiego.